

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Östheborgska Magazinet.

Torsdagen, den 16 Januarii 1766.

Slut om falska Eder.

Den berömda Herr Tillotson har fordom hållit en dom-predikan om eders laglighet och förbindelse: hon är den siette uti andra delen af de i förledet är på Svenska öfversatte Tillotson'ska predikningar, och det lönar mödan at med betänksamhet läsa den ifrån början til slutet. Allenast får jag tillägga följande reflexion om men-eders betydelse och fara.

En swärjande manar öfwer sig Guds stränga hämd och affäger sig, med fri wilje, att anspråk på Guds barmhertighet och kärlek, om det, han swärjer på, icke är sant. Hvad gör altså den som går falsk ed? En den wädelligaste misgerning af alla. När andre förbunds-brytare mot Gud, hemligen trösta sig med hopp om Guds nådiga öfwerseende med dem, ehuru de göra sig förtjente til hans straff, likwål emedan de ändock hoppas et Gud wäl tager dem åter til nåde: så är men-edaren ännu til en god del wärre. Han öfwerlemnar sig, med flit och öfwerlagt sinne, åt Guds hämd, ingen del wil han hafwa uti Frelserens försonande nåd, han affäger sig med hand och munn all gemenhets däri, han önskar at Gud skal tillluta sit faders hjerta och göra honom förlustig af allt godt i tiden och äwigheten. Kan någon annan wäga flit, än den som bragt sig uptil så hög grad af känslolöst och motbjudande sinnelag, at det ser illa ut med någon hans åtkomst til Nådestolen mer?

Om fog, bostaps-afwet, sjöar 2c. i Fräkne härad.

Wil man weta, hwar hjertat af Fogbygden sitter i Bohus län: så är det i Fräkne. Än om hjertat likwål sättes i wanmagt genom altför starka äderlätningar?

Så heman gifwas, som ju hafwa egen fog, åtminstone til gårdste och brånste. Somliga hafwa, snart sagt, en half mils fog; andra däremot, föga större, än at man kan ropa däröfwer. I en del fogar är granen så fast som ek, annorstäds lös nästan som pil, och kallas qwäppa.

Häradets allmännings Fog, som pryder fjäll-gården, skal i öster börjas wid Ris-ån och i en sträckning följa fjället utesfer til häradets slut, i en bredd af en sjerdebels mil. Den skal i långliga tider varit ansedd såsom Krono-allmänning, til des framledne Häradshöfding Wahlborg, hwars äminnelle uti Domsagan aldrig förgåtes, skal af gamla Norrka domar och handlingar hafwa bewisat honom varit från uråldriga tider häradet tillhörig, hwarföre han sedan blifwit til sin första bestaffenhet åter utlagd. Han bår furu, gran, ek och andra slags löstrån. Han öpnas på en del ställen af nakna ljung-moar, myror, mässar och berg. Midt öfwanpå är et högt fjäll, kallat Bred-fjäll; därifrån kan ses Marstrand och Humneberg. Et stycke från Bred-fjäll ligger et tålgstens berg. På allmanningen äro några små sjerdingsheman anlagda.

Träd-slagen i häradet äro mångfalliga. Förutan de af gran och furu, finnas årstillsståds wackra björk- och ale-fogar, merendels uti hagar och inhägnader; ek, stundom til sådan myckenhet, at den både qwäfwer sig sjelf, och står åter och ång til hinder: en sjuka, som man i senare åren tåmeligen lärt sig at afhjelpa. Hågg, ofta til myckenhet; hassel, på somliga ställen ömningt; rön, asp, alm, lind, pil, hagtorn, sur-aplar, ben-wed, fälg, walbjörk, wibe, alleståds i ång-backarne; liguster*, tröffe, lönn, tonicera, äro mer sällsynte; barr-lind, 3 stycken; enebuskar, öfwer alt. Storwerks- och maste-trån endast til 2 heman i Forshälla-sökn, Jettesås och Ögården. Nu torfas de bort, där de stå på kullar och berg.

Skogarne användas til bruk och försälning af wed, timmer, bjelkar, spiror, låkten, bräder och Skeps-wirke. Baud-skafar äro i senare åren mest utploçade, men kunde inom 4 wintrar åter wåxa til både större och wackrare, om de störste hassel-stammar, tillika med de knutige och orienlige telningar, i nymanaden strax efter wårens begynnelse ned wid roten fältes †. Måswertägt och tjäru-bränning brukas litet; fåde-samling och harts-koçning aldeles intet, ehuru ortens tillfällen äro därtill de hårligaste.

Som

* Herr von Linnees W. Götha Resa sid. 192. har en anmärkning om wårt Bohus-ländska Liguster, som förtjenar at sås efter.

† Handa-laget är ej konfliktigare, än så. Det kan blöda i hwart patriotiskt sinne, at fiskerierne i wåre skärgårdar skulle nästan afstånna, om utländske männ woro mindre barmhertige at aflåta til oss hela Skeps-lasterne med handskafar. Wed mine t. Fräktre-boars och fleres tillåtelse; det är skymfeligt, at sådant måste förskrifwas från långwäga läll, som gerna wåxer i wåra marker, men lemnas til spillo, hugges ut, dödas utan skonsmål, och kunde doch altid triffas wål genom en ringa människo-hjelp.

Som öfwerflöd gemenligen ledsagas af slösagtighet, så tyckes med fulla Pål, om flesta hopen at tala, det sparsamhet icke fått Fog-ägare i sin schola. Den som lefwer efter 50 år, får nog bittert beklaga Fogarnes tilstånd i Fräkne, om de handteras af tankelöst arbetande händer*.

En del Fogar hafwa dänligt och godt mul-bete för hästar och stor-boskap: andre, idel mässemark. Widare härnäst.

* Innan war almoge flickar sine drängar utrikes at lära hushållning och sparsamhet; lärar wäl finnas rådeligt, at låta någre af desse resande stadna en tid på Fog-wisa Tjörn, för at åtminstone söra hem med sig åtfälliga sätt at spara med och timmer. När Tjörn ännu hade skogen at lita på; saknades den tresliheten at hushålla, som sedermera riktat dem. Kanste tänker man på något lödant nu uti Fog-fulla Fräkne.

Stads-Nyheter.

Göteborgska Werel-priset.

Onsdagen, den 15 Januarii.

Amssfordann - - - - 76½ - - - - Mark Kopp-armyut.

Små Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen födde 4 gosse och 6 flicko-barn: Gödde Åkaren Johan Jonson, af feber; Handelsmannen Nils Johan Lundwall, af slag; Tjenstepigan Martha Simson, af feber; och 6 barn, af feber och slag.

I Tyska Församlingen födt 1 barn.

Kundgörelser.

Öf-Indiska Compagniet kundgör härmed för alle delägande uti des ständige fonds: at en utdelning kommer at göras til Interessenterne, hwilke fördenstul behagade ingifwa sine Actier wid det Contoir, som emottagit och quiterat Insättningarne: nämligen här uti Göteborg den 27 uti innewarande Januarii, och följande dagar: då Utdelningen blifwer betald til den, som presenterar Actien, på det ägaren icke måtte beswäras med fullmagts skällande, eller Actiens endosserande. Och på hellswa Actien låter Directionen antekna Utdelningens betalning, med en Directeurs underkrift, och Cassarens contrasignation.

Frälse-hemanet Hstergården, beläget i Ahle härads, Steplanda sockn, Båstorpss by, 3 och tre ortondeles mål härifrån, bredwid landsvägen til Wennerborg, är til köps. Åkern är bördig, bestående af lermylla, bestås med 28, men kan bringas til 32 tunnor. Slingen likaledes, och kastar af sig 350, men i god årswäxt, 380 stactar hö. Godt mul-bete, utom del med bya-laget uti en bårande fo-hage, som watnas af Götha-ålf. Den ena halsparten af hemanet brukas af ägaren, och föder 20 klafhundna

bundna nöd, 3 til 4 hästar, wid påß 20 får, och är en liten köks-fryddegård til husbehof anlagd. Den andra halfwa gården bebos af 2 bönder, som utom penningsskatt utgå till den förre omvärda halfpart några och 30 dagswerken. Ågorna ligga ut med husen, uti en sträckning, efter stor-skiftes delningen år 1762. Gulle kan ej allenast idkas i båden som bestryker ångarne, utan ock i synnerhet uti Götha-ålf, hwilken desyutan medförer beqwäm transport af waror til och ifrån Görbeborg. Posten går här förbi en gång om weckan, och resa bönder landwägen nästan dageligen här utmed, så at man äfwen på det sättet kan få bud til och från denna Staden. En innemurad brygge- och brännwins-panna står i brygg-huset, öfwan på hwilket är en wäl inrättad kölna. Twanne underlagde torp göra dagswerken efter öfwerens-kommelse. Gårds- och bränse hemtas från almännings-skogen Risweden. På gården ligger i beredskap öfwer 20 tusfter timmer, förutan en høy bräder och plankor, til manhusens i bättre skänd sättjande. Ladugården är försvarlig. Den som finner sig hugad at tilhandla sig detta heman, antingen helt eller halft, eller i sjerdelar; kan hos mig få underrättelse, med hwem han har at däröfwer accordera.

Likaledes förkunnas til salu et halft Frälse-heman, Frälsätt, i Skeplanda Pastorat och Hållane sofn, 5 mil härifrån, beläget wid stora landsvägen. Det bebos och brukas af 4 åboer, har bårande åker och ång samt et stort gårde af tilräckeligt bränse, utom del uti Risweden. Hwardera åbo gifwer 30 dags- och öfwerwerk på egen kost, utom penninge-utskulder årligen, som kunna jämkas efter tid och öfwerenskommelse. Widare kundskap häröfwer är at besälla hos mig.

Til köp är Skeps-timmerman Jöns Bergs hus på Nya Hwarfvet wid Kirkegården, 21 och en half aln i längden och 11 i bredden. Det består af 1 wåning, hwaruti är 1 stuga, 2 kamrar och 1 kök, utom winden. En källbåge är anlagd, men kan utwidgas til mycket större rymd, efter tomtebrefwets lydelse. Widare kan beses på stället.

Den 21 dennes kommer på Auktions-Kamaren til den mestbjudande at försäljas et parti Terres säcker, hwaras prof upwisas wid försälningen.

Likaledes blifwer uppå Auktions-Kamaren härstädes den 21 uti innewarande månad til den mestbjudande försäldt Bagaren Eric Odbergss för detta, men nu Herr Capitain Tallberg, tilhöriga hus och gård, uti Masthugget wid breda wägen beläget.

En til trä-wirke och beslag helt ny och wäl gjord Wärmelands tapp-slåde är til salu: närmare underrättelse fås af Hosslagaren Dolm, boende på Wallgatan.

För et litet stilla hushåll åstundas, mot skällig hyra, et större eller twanne mindre rum, jämte kök och wisthus. Den som har sådana rum at til nästa Påß aflåta, behagade gifwa det tillkänna där detta Wextoblad utgifwes.

En rese-slåda, för twanne personer, är til salu: hwarom underrättelse lemnas mundteligen.

Hos Herr Olof Hasselroth finnas alla sorter friska trågårdss-frön för billigaste pris.

Perufmakaren Joh. W. Fischer, boende på Gamla Hwarfvet, Håstehagen; har uptagit från gatan et 8 års gammalt sicko-barn, som han försörger med släder och mat och wil hålla i schola, men utbeder sig härwid något underslod af barmhertig Christine.